

Společný evropský referenční rámec pro jazyky a český znakový jazyk

Andrea Hudáková, Radka Nováková

Autorky se ve svém příspěvku zamýšlejí nad využitelností *Společného evropského referenčního rámce pro jazyky* (CEFR) pro výuku českého znakového jazyka a nad možnostmi, přínosy a limity tvorby popisu referenčních úrovní dle CEFR pro český znakový jazyk.

O český znakový jazyk se lingvisté začali zajímat zhruba před 20 lety a zatím se zaměřovali zejména na popis jeho struktury a fungování. Ačkoli samozřejmě máme jisté praktické zkušenosti i s jeho výukou, výzkumné výstupy nebo teoretické poznatky v této oblasti zatím postrádáme. Stejně tak dosud nemáme žádné nástroje na posuzování kompetencí uživatelů českého znakového jazyka (ani jako L1, ani jako L2). Domníváme se, že v této situaci by pro nás mohl být velmi užitečným nástrojem dokument *Společný evropský referenční rámec pro jazyky: Jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme* (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment; CEFR) a výstupy z dosavadních národních či nadnárodních projektů nahlízejících znakové jazyky optikou CEFR. Zatím posledním počinem na tomto poli byl projekt *PRO-Sign* realizovaný v letech 2012–2015 Evropským centrem pro moderní jazyky Rady Evropy, jehož výstupem byly obecné deskriptory CEFR adaptované na podmínky znakových jazyků. Navazující projekt *PRO-Sign 2* by pak měl být zaměřen na popis referenčních úrovní dle CEFR pro vybrané národní znakové jazyky. V obou těchto projektech Českou republiku reprezentuje zástupce ÚJKN FF UK, což považujeme za naši velkou příležitost a výhodu při vytváření popisu referenčních úrovní dle CEFR pro český znakový jazyk a obecně při „adaptaci CEFR“ pro účely výuky českého znakového jazyka a hodnocení kompetencí jeho uživatelů/studentů.

Zdroje

- (© 1994–2016): *Sign languages and the Common European Framework of Reference for Languages. Descriptors and approaches to assessment* [online]. Council of Europe, European Centre for Modern Languages of the Council of Europe. Cit. 7. 8. 2016. Dostupné z WWW: <<http://www.ecml.at/ECML-Programme/Programme2012-2015/ProSign/tabid/1752/Default.aspx>>.
- (2002): *Společný evropský referenční rámec pro jazyky: Jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme* [online]. Olomouc: Univerzita Palackého. Cit. 7. 8. 2016. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>>.
- Council of Europe (2001): *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment* [online]. Strasbourg: Cambridge University Press. Cit. 22. 1. 2017. Dostupné z WWW: <http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf>.
- Leeson, L. – Van den Bogaerde, B. – Rathmann, CH. – Haug, T. (2016a): *Sign languages and the Common European Framework of Reference for Languages. Common Reference Level Descriptors* [online]. Council of Europe, European Centre for Modern Languages of the Council of Europe. Cit. 7. 8. 2016. Dostupné z WWW: <<http://www.ecml.at/Portals/1/mtp4/pro-sign/documents/Common-Reference-Level-Descriptors-EN.pdf>>.
- Leeson, L. – Van den Bogaerde, B. – Rathmann, CH. – Haug, T. (2016b): *Znakové jazyky a Společný evropský referenční rámec pro jazyky. Deskriptory pro společné referenční úrovně* [online]. Cit. 26. 8. 2016. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/znakove-jazyky-a-spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro>>.